

FRA:n lehdistötiedote

Wien/Bryssel, 5. maaliskuuta 2014

Naisiin kohdistuva väkivalta: joka päivä ja kaikkialla

Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) uudessa raportissa esitetään maailman laajimman naisiin kohdistuvasta väkivallasta tehdyn tutkimuksen tulokset, jotka paljastavat naisiin kotona, työssä, julkisilla paikoilla ja verkossa kohdistuvan hyväksikäytön laajuuden. Sen lisäksi, että raportti osoittaa aikuisiin naisiin kohdistuvan väkivallan olevan yleistä, raportissa kerrotaan myös naisten lapsuudessaan kokemasta fyysisestä ja seksuaalisesta väkivallasta. Tutkimus osoittaa, että päätöksentekijöiden on syytä ottaa huomioon naisiin kohdistuvan väkivallan laajuus ja varmistettava, että toteutettavat toimenpiteet ovat kaikkien naisiin kohdistuvan väkivallan uhrien tarpeiden ja oikeuksien mukaisia myös käytännössä eikä vain paperilla.

"Näitä tutkimuksen lukuja ei voi eikä saa ohittaa. FRA:n tutkimus osoittaa, että naisiin kohdistuva fyysinen, seksuaalinen ja henkinen väkivalta on kaikissa EU:n jäsenvaltioissa laajalle levinnyt ihmisoikeusrikkomus", sanoo FRA:n johtaja [Morten Kjaerum](#). "Ongelman valtava laajuus osoittaa, että naisiin kohdistuva väkivalta ei vaikuta vain muutamaan naiseen – se vaikuttaa päivittäin koko yhteiskuntaan. Siksi päätöksentekijöiden, kansalaisyhteiskunnan ja muiden asian kanssa työtä tekevien on tarkasteltava toteutettavia toimenpiteitä, jotta kaikkeen naisiin kohdistuvaan väkivaltaan voitaisiin puuttua riippumatta siitä, missä sitä tapahtuu. Naisiin kohdistuvan väkivallan torjunnan toimenpiteet on nyt nostettava uudelle tasolle."

Tutkimuksessa kysyttiin naisilta heidän kokemuksistaan fyysisestä, seksuaalisesta ja henkisestä väkivallasta, mukaan lukien perheväkivalta. Kysymyksiä esitettiin myös vainoamisesta ('stalking') ja seksuaalisesta häirinnästä sekä uuden teknologian asemasta naisten hyväksikäyttökokemuksissa. Tutkimuksessa kysyttiin lisäksi vastaajien lapsuudessaan kokemasta väkivallasta.

Keskeiset tutkimusvastauksista saadut tulokset osoittavat, että

- 33 prosenttia naisista on kokenut **fyysistä ja/tai seksuaalista väkivaltaa** täytettyään 15 vuotta. Se vastaa 62 miljoonaa naista;
- 22 prosenttia on joutunut **kumppaninsa tekemän fyysisen ja/tai seksuaalisen väkivallan** kohteeksi;
- 5 prosenttia kaikista naisista on **raiskattu**. Lähes joka kymmenes naisista, jotka ovat joutuneet muun kuin kumppaninsa tekemän seksuaalisen väkivallan kohteeksi, kertoi, että tässä vakavimmassa tapauksessa oli useampi kuin yksi tekijä;
- 43 prosenttia on kokenut nykyisen tai edellisen kumppanin tekemää **henkistä väkivaltaa** jossakin muodossa, esimerkiksi sitä, että naista on nöyrytetty julkisesti tai että häntä on kielletty lähtemästä kotoa tai hänet on lukittu sisään, hänet on pakotettu katsomaan pornografiaa tai häntä on uhattu väkivallalla;

- 33 prosenttia on **kokenut lapsena fyysistä tai seksuaalista väkivaltaa** aikuisen käsissä; 12 prosentilla oli lapsuuden kokemuksia seksuaalisesta väkivallasta, **ja tapauksista puolessa tekijöinä olivat tuntemattomat miehet**. Näissä hyväksikäytön muodoissa oli tavallisesti kyse aikuisesta, joka esitteli sukuelimiään tai kosketteli lapsen sukuelimiä tai rintoja;
- 18 prosenttia naisista on kokenut **vainoamista** täytettyään 15 vuotta ja 5 prosenttia haastattelua edeltäneiden 12 kuukauden aikana. Tämä vastaa yhdeksää miljoonaa naista. Vainoamista kokeneista naisista 21 prosenttia sanoi, että vainoaminen kesti yli kaksi vuotta;
- 11 prosenttia naisista on kokenut epäasianmukaista lähentelyä sosiaalisessa mediassa, tai heille on lähetetty loukkaavia seksuaalisia sähköposteja tai tekstiviestejä. Nuorista naisista (18–29-vuotiaat) 20 prosenttia on joutunut tällaisen **verkkohäirinnän** uhriksi;
- 55 prosenttia naisista on kokenut seksuaalista häirintää jossakin muodossa; 32 prosenttia kaikista seksuaalisen häirinnän uhreista sanoi, että tekijä oli esimies, työtoveri tai asiakas;
- 67 prosenttia **ei ole ilmoittanut** parisuhdeväkivallan vakavimmasta tapauksesta poliisille tai muulle organisaatiolle.

Raportin perustana olevasta tutkimuksesta käy selväksi, että hyvin monien ammattiryhmien on ryhdyttävä toimenpiteisiin naisiin kohdistuvan väkivallan torjumiseksi. Näitä ovat muun muassa työnantajat, terveydenhuollon ammattilaiset ja internet-palveluntarjoajat. FRA tekee useita ehdotuksia tilanteen parantamiseksi ja EU:n ja kansallisten päätöksentekijöiden tueksi. Näiden tulisi ottaa käyttöön ja toteuttaa kattavia toimenpiteitä naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi ja siihen vastaamiseksi:

- EU:n jäsenvaltioiden pitäisi ratifioida *Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta* (Istanbulin yleissopimus).
- EU:n jäsenvaltioiden on suhtauduttava parisuhdeväkivaltaan yleisenä eikä yksityisenä asiana. Kaikkien EU:n jäsenvaltioiden lainsäädännössä pitäisi siksi suhtautua avioliitossa tehtyyn raiskaukseen samoin kuin muihin raiskauksiin, ja perheväkivaltaan tulisi puuttua vakavana yleisenä huolenaiheena.
- EU:n jäsenvaltioiden on tarkasteltava nykyisten seksuaalista häirintää koskevien lainsäädännöllisten ja poliittisten toimenpiteiden soveltamisalaa ja otettava huomioon, että häirintää voi tapahtua eri ympäristöissä ja että siihen voidaan käyttää eri välineitä, esimerkiksi internetiä tai matkapuhelimia.
- Poliisia, terveydenhuollon ammattilaisia, työnantajia ja erikoistuneita uhrien tukipalveluja on koulutettava, ja niille on annettava riittävät resurssit sekä tarvittavat valtuudet uhrien tavoittamista varten.
- Poliisia ja muita asiaankuuluvia palveluja olisi koulutettava tunnistamaan ja ymmärtämään henkisen hyväksikäytön vaikutus uhreihin, jotta voitaisiin varmistaa, että kaikki naisiin (ja tyttöihin) kohdistuvan väkivallan muodot eri ympäristöissä voidaan tunnistaa, tilastoida ja että niiden perusteella ryhdytään toimenpiteisiin.

- Poliisia pitäisi kannustaa tunnistamaan ja tutkimaan rutiininomaisesti tapauksia, joihin liittyy verkkovainoamista ja verkkohäirintää.
- Internet-palveluntarjoajien ja sosiaalisen median pitäisi aktiivisesti auttaa verkkohäirinnän uhreja ilmoittamaan hyväksikäytöstä ja toteuttaa toimia joilla vähennetään ei-toivottua käytöstä verkossa.
- Erikoistuneita tukipalveluja tarvitaan niiden uhrien tarpeita varten, jotka kärsivät uhriksi joutumisen jälkeen kielteisistä tunteista, kuten itsesyytöksistä tai häpeästä.
- Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevat kampanjat ja toimenpiteet on suunnattava sekä miehille että naisille. Miehet on otettava myönteisellä tavalla mukaan aloitteisiin, joilla torjutaan sitä, miten jotkut miehet käyttävät väkivaltaa naisia vastaan.
- Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevien tietojen keräämistä on selkeästi parannettava ja yhtenäistettävä sekä EU:n jäsenvaltioissa että niiden välillä.

Lisätietoa on saatavilla [lehdistöpaketissa](#), joka sisältää kattavan raportin tutkimustuloksista, tiivistelmäkatsauksen keskeisistä havainnoista ja FRA:n lausunnoista sekä verkkotyökalun, jonka avulla käyttäjät voivat tutustua tutkimustuloksiin jäsenvaltioittain ja aihealueittain.

Huomautus toimittajille:

- Tutkimusta varten haastateltiin yli 42 000 naista. Netto-otoksen koko oli 1 500 vastaajaa maata kohti (lukuun ottamatta Luxemburgia, jossa netto-otoksen koko oli 900 vastaajaa). Vastaajat olivat haastattelun aikaan 18–74-vuotiaita.
- Kaikki vastaajat valittiin satunnaisesti, ja tutkimustulokset ovat edustavia sekä EU:n tasolla että kansallisella tasolla.
- Kysymykset koskivat kokemuksia ja tapauksia 15 ikävuodesta alkaen ja haastattelua edeltäneiden 12 kuukauden aikana.
- Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA) antaa näyttöön perustuvaa asiantuntijaneuvontaa Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden päätöksentekijöille ja edistää täten tietoon perustuvaa, asianmukaista keskustelua perusoikeuksista sekä niitä koskevien toimintalinjojen laatimista.

Lisätietoja: FRA Media Team

Sähköposti: media@fra.europa.eu

Puh. +43 1 580 30 642